

Laad me met rust, - sabbat en zondag (2)

Zondag als vervulling

zondag 9 december 2018

Heidelbergse catechismus zondag 38

103. *Wat gebiedt God in het vierde gebod?*

Ten eerste dat er predikanten worden opgeleid om het Woord van God te verkondigen. Ten tweede dat we vooral op zondag trouw naar de kerk gaan, om het Woord van God te horen, de sacramenten te gebruiken, te bidden en onze gaven in de collecte te geven. Ten derde dat we ook door de week de zonde laten. Dan krijgt elke dag iets van de eeuwige rustdag, die komt.

Bijbelgedeelten

Matteüs 11,28-12,15a); Matteüs 28,1 (en parallelle gedeelten); Lucas 4,16; Johannes 20,1 en 19, Handelingen 20,7-12; 1 Korintiërs 16,2; Kolossenzen 2,16 cf. 1 Kronieken 23,31; Openbaring 1,10.

De catechismus past het vierde van de Tien Woorden rechtstreeks op de zondag toe. Maar is dat wel terecht? Sabbat is toch geen zondag?!

Het Nieuwe Testament

Volgens het Oude Testament is sabbat een feestdag. Sabbat en eredienst hangen nauw met elkaar samen. Je viert die dag per se *dichtbij God*.

De Heer Jezus én de apostelen heiligden de sabbat, bezochten de synagogen, waar de Schriften werden gelezen.

Ook voor Paulus in Handelingen is sabbat dé dag van de joodse samenkomst in de synagoge.

Jezus als Heer van de sabbat

Als de **tweede Adam** (Mensenzoon) brengt Jezus de sabbat tot vervulling. Hij laat zien dat God de sabbat heeft gegeven:

- om Gods Woord te horen,
- God te dienen en
- in Gods naam goed te doen.

→ *Rust vinden bij God (daar gaat sabbat immers om?!) doe je bij Jezus, de Mensenzoon, de tweede Adam.*

Zondag de nieuwe vier- en rustdag?

Je vindt in het Nieuwe Testament geen voorschrift om 'naast' of zelfs 'in plaats van' de sabbat de zondag te houden als rustdag.

Gods scheppingsdoel (6 dagen schepping die uitlopen op de ene dag rust), de rust als zijn geschenk, die door het vierde van de Tien Woorden in het leven van zijn volk wordt ingebouwd, **is door Jezus' werk niet weg**. Integendeel, Hij heeft dit gebod vervuld! Nergens wordt God bedoeling van de sabbat en Gods geschenk van de rustdag als achterhaald afgewezen.

1 Korintiërs 16,2: al wordt er geen samenkomst genoemd, medegelovigen dienen met geld (een van de dingen die de oergemeente in Jeruzalem kenmerkte in Handelingen 2) wordt gelinkt aan de eerste dag van de week. Dat is minstens opmerkelijk.

Handelingen 20,7-12: De enige keer in het Nieuwe Testament dat er direct sprake is van een eredienst van de christelijke gemeente. En juist die ene keer vond plaats op de eerste dag van de week...

Openbaring 1,10: 'De dag van de HEER' lijkt hier sterk een verwijzing naar de opstandingsdag. Juist Jezus' opstanding krijgt een belangrijke plek in het openingsvisioen in Openbaring 1.

→ Het is al met al niet zo gemakkelijk om 1-2-3 te zeggen: in de Nieuwe Testament merk je dat de zondag naast of zelfs in plaats van de sabbat de dag van rust en bevrijding werd. Daarvoor zijn de aanwijzingen in het Nieuwe Testament te smal.

Van sabbat naar zondag?

In het Nieuwe Testament wordt naar elk van de Tien Woorden verwezen als geldend voor het leven door de Heilige Geest als volgeling van Jezus Christus, behalve naar het vierde. Het sabbatsgebod wordt niet als direct geldend voor een christen uit de volken genoemd.

Maar ook wij hebben hard een dag nodig om de vrijheid te vieren. Laten we door Christus Gods bevrijding vieren op zondag, dichtbij Israël, dichtbij de sabbat. Het Nieuwe Testament wijst ons die richting.